

Järvafältets Ornitologiska Klubbs

Fågelrapport för Norra Järvafältet 2011

Denna rapport bör citeras "JOK:s årsrapport 2011"

Endast datum (XX) = första observationen av arten för året

KNÖLSVAN

Ingen lyckad häckning i någon av områdets sjöar.

Vinterobservationer (dec):

Eftersom områdets sjöar var isfria fram till årsskiftet stannade några knölsvanar kvar vid områdets sjöar.

MINDRE SÅNGSVAN

4/4 7 ex. rastade i södra delen av 30-meterskärret (JOK).

7/5 1 ex. flög över södra Säbysjön tillsammans med en "vanlig" sångsvan (LF,BS).

Antal observationer av arten på norra Järvafältet:

1995- 2 ex/1996- 2 ex/1998- 2 ex/1999- 1 ex.

2000- 2 ex/01- 1 ex/03- 10 ex/07- 13 ex/08- 1 ex.

2009- 1 ex/2010- 1 ex/2011- 8 ex.

SÅNGSVAN

Även i år uppehöll sig ett sångsvanspar i området under häckningstid (ofta vid Säbysjön), men ingen häckning genomfördes.

Vi väntar fortfarande på Järvafältets allra första sångsvanshäckning.

Vårsträck större antal (>50 ex):

23/3 50 ex. sträckte över 30-meterskärret (JOK).

24/3 59 ex. sträckte över 30-meterskärret (JOK).

Höststräck (större antal):

14/11 38 ex. sträckte över 30-meterskärret (HQ mfl).

29/12 44 ex. sträckte över 30-meterskärret (JOK).

Största antalet rastande:

4/4 ca 15 ex. rastade vid 30-meterskärret (JOK).

15/11 15 ex. rastade i Säbysjön (MG).

SÄDGÅS

Stort antal sträckande (>100 ex):

16/9 146 ex. förbi Fornborgsberget (MW).

17/9 125 ex. förbi 30-meterskärret (JOK).

23/9 129 ex. förbi Fornborgsberget (MW).

24/9 105 ex. förbi 30-meterskärret (JOK).

1/10 220 ex. förbi 30-meterskärret (JOK).

SPETSBERGSGÅS

5/4 5 ex. sträckte med 8 st sädgäss över Fornborgsberget (MW).

22/8 1 ex. sträckte med 4 st sädgäss över södra delen av Säbysjön (JM).

Samtliga observationer av arten på norra Järva:
1996- 1 ex/99- 1 ex/2003- 4 ex/04- 3 ex/2006- 6 ex.
2007- 2 ex/08- 1 ex/2009- 4 ex/2011- 6 ex.

BLÄSGÅS

2/4 2 ex. sträckte över 30-meterskärret (TC).

23/9 1 ex. sträckte Fornborgsb./30-meters (JOK).

26/9 2 ex. sträckte över 30-meterskärret (UF mfl).

Observerad under 1990- o. 2000-talet enl. följande:

1994- 2 ex/1996- 17 ex/1997- 1 ex/1999- 1 ex

2000- 4 ex/01- 2 ex/03- 3 ex/04- 4 ex/2005- 5 ex.

2006- 70 ex/07- 37 ex/08- 2 ex/10- 4 ex/2011- 5 ex.

GRÅGÅS

8/3 (JOK).

Häckning:

Vid södra delen av Säbysjön observerades 4 kullar (JW,OB mfl), vilket är det största antal kullar som noterats i området.

Vinterobservation:

23/12 1 ex. rastade på Säbysjöns is (KSJ).

GRÅGÅS x KANADAGÅS

Ingen s k blandhäckning konstaterades detta år.

Flera hybrider, från tidigare häckningar i området, sågs som vanligt vid områdets sjöar.

KANADAGÅS

Häckningar:

Södra Säbysjön:

I likhet med tidigare år 40-50 ungar.

Ravalen inkl. Bögs våtmark:

29/6 22 pull (MW).

Väsby sjöäng:

2-3 par.

Vinterobservation:

23/12 62 ex. rastade på Säbysjöns is (KSJ).

VITKINDAD GÅS

Antalet rastande vitkindade gäss är fortfarande ganska få på norra Järvafältet. På områdets södra del rastade däremot som vanligt åtskilliga hundra.

Samtliga rastande på norra delen av Järvafältet:

11/4 4 ex. rastade på Säby strandäng (KK,KA).

25-28/4 1 ex. rastade vid södra Säbysjön (JOK).

25/5 1 ex. rastade på Säby strandäng (GK).

Största antal observerade under hösten:

1/10 230 ex. förbiflygande över 30-meterskärret

Vinterobservation:

3/12 1 ex. förbiflygande 30-meterskärret (JOK).

PRUTGÅS

24/9 ca 40 ex. sträckte norr om Fornborgsberget och norr om Säbysjön (MW,HS mfl).

Tidigare observationer av arten på norra Järva:
1998.09.19: ca 100 ex. sträckte Barkarbyfältet.
1998.09.20: ca 200 ex. sträckte Ålgårstippen.
2006.09.30: ca 150 ex. (en grupp) sträckte över Fornborgsberget och 30-meterskärret.
2007.10-07: ca 30 ex. sträckte över Säbysjön.
2009.10.25: 2 grupper, med ca 100-130 ex. i vardera, sträckte över Fornborgsberget.

GRAVAND

15/4 2 ex. överflygande södra Säbysjön (OB).
Tidigare observationer av arten på norra Järva:
1996.08.31: 1 ex. sträckte förbi Säbysjöns fågeltorn.
1998.04.21: 1 ex. rastade i södra delen av Säbysjön.
2001.09.07: 1 ex. rastade i södra delen av Säbysjön.
2006.04.05: 1 ex. sträckte över 30-meterskärret.
2006.05.09: 1 ex. överflygande södra Säbysjön.
2007.09.10: 2 ex. sträckte över 30-meterskärret.
2009.05.18: 2 ex. överflygande södra Säbysjön.
2010.04.11: 1 ex. rastade på Säby strandäng.

BLÅSAND

Större antal sträckande/rastande:
4/9 ca 50 ex. sträckte över 30-meterskärret (JOK).
5/9 58 ex. rastade i södra delen av Säbysjön (KSJ).
Arten har häckat vid 4 tillfällen på norra Järvafältet, 2 gånger vid Väsby sjöäng och 2 gånger vid Säby strandäng.

SNATTERAND

Häckningar:
Säby strandäng/södra Säbysjön:
7 kullar (OB mfl).
Väsby sjöäng:
1 kull (MW).

KRICKA

Häckning:
1 kull (7 pull) utanför Säby strandskog (OB).
Större antal rastande (>ca 50 ex):
5/4 50-100 ex. vid 30-meterskärret (JOK).
8/4 75 ex. på Säby strandäng (LI,HS) samt 30 ex. vid 30-meterskärret (OB).
Övrigt:
4-28/4 rastade en näbbmärkt kricka (hane) vid södra Säbysjön/30-meterskärret.
Krickan hade ringmärkts i Frankrike (Nordmandie) som 2K-fågel 2011.01.31.

GRÅSAND

Häckningar- antal kullar delvis uppskattat:
Ravalen + Bögs våtmark: ca 5 kullar.
Säbysjön: ca 10 kullar (OB mfl).
Väsby sjöäng: 1-2 kullar (GSI mfl).
Översjön: 2-3 kullar.
Större samlingar:
4/4 140 ex. vid Säby strandäng (OB) och 130 ex. vid Väsby sjöäng (GSI).
9/4 145 ex. vid Väsby sjöäng (GK).

STJÄRTAND

17/4 1 par rastade på Säby strandäng (HQ,KSJ mfl).
4/9 15 ex. sträckte över 30-meterskärret (JOK).
12/9 2 ex. honf. rastade i Säbysjön (MW,KM,HK).
Observationer av arten under 2000-talet:
2000- 5 ex/01- 6 ex/02- 2 ex/03- 6 ex/2004- 9 ex.
05- 32 ex/06- 27 ex/07- 47 ex/08- 2 ex/2009- 65 ex.
2010- 5 ex/2011- 18 ex.

ÅRTA

Järvafältets allra första konstaterade häckning av årta genomfördes på Säby strandäng (4 ungar). Arten har tidigare gjort misslyckade häckningsförsök vid några tillfällen på samma lokal. Under våren observerades några få årtor på Säby strandäng och vid 30-meterskärret.

SKEDAND

Häckningar:
Säby strandäng/södra Säbysjön:
2 kullar (KC mfl).

(BRUDAND)

25-27/3 1 ex. hona vid Ravalens utlopp (KC,WR mfl). Arten är klamrad p g a att den inte anses kunna uppträda spontant i vårt land.

BRUNAND

Häckningar:
Säbysjön:
Minst 12 kullar vid sjöns södra del (OB mfl).
Utgör en tangering av rekordet för antalet häckningar vid Säbysjön.
Ravalen:
1 kull (RJ).
Största vårsamling:
14/4 79 ex. vid Säbysjön (KSJ).
Största höstsamling:
9/8 34 ex. vid södra Säbysjön (OB).

VIGG

Häckningar:
Totalt minst 4 kullar vid Säbysjön (OB mfl).
Vinterobservationer:
27/12 3 ex. i Ravalen (MW).
27/12 2 ex. i Översjön (HB).

SVÅRTA

20/11 12 ex. sträckte över 30-meterskärret (TC,MG).
Utgör 3:e fyndet av arten på Järvafältet.
Tidigare observationer av arten på Järvafältet:
2006.04.29: 18 ex. sträckte över södra Säbysjön.
2008.05.04: 2 ex. sträckte över 30-meterskärret.

KNIPA

Häckningar:
Ravalen: 1 kull (GSI).
Troligen ytterligare någon kull.
Säbysjön: 6-7 kullar (OB).
Översjön: 1 kull (OB).
Större antal:
13/4 42 ex. vid Ravalen (MW).
16/10 38 ex. vid Ravalen (JW).

SALSKRAKE

Vårobservationer:

- 10/4 1 par rastade i södra Säbysjön (JOK).
11/4 1 ex. hona rastade i Ravalen (RJ,MW).
12/4 1 ex. hane rastade i Ravalen (KC).
13/4 1 ex. hane förbiflyg Säbysjöns fågeltorn (HQ).
15/4 1 ex. hane rastade i södra Säbysjön (HQ).
17/4 1 ex. hona rastade i södra Säbysjön (KSJ).

Höstobservationer:

Under höststräcket (15/10-1/12) observerades minst ca 30 st salskrakar vid norra Järvafältet.

Antal observationer av arten under 2000-talet:

- 2001- 31 ex/02- 2 ex/03- 7 ex/04- 1 ex/2005- 2 ex.
2006- 0 ex/07- 0 ex/08- 1 ex/09- 4 ex/2010- ca 25 ex.
2011- 35-40 ex.

STORSKRAKE

Större antal sträckande (> ca 100 ex):

- 20/11 108 ex. sträckte 30-meterskärret (TC mfl).

VAKTEL

23/6 1 ex. hördes spela på Barkarbyfältet (JW).

Övriga observationer av vaktel efter 1990:

- 1990.06.30: 1 ex. söder om Ålsta backe.
1995.06.18-22: 1 ex. på Säby strandäng.
1997.06.20: 1 ex. nära Stens kvarn, 30-meterskärret.
2000.06.03-04: 1 ex. sydväst 30-metersparkeringen.
2006.06.10-11: 1 ex. på Barkarbyfältet, SO Ålsta.
2008.06.08: 1 ex. nordöstra delen av 30-meters.

FASAN

STORLOM

Häckningar:

Översjön: Paret var på plats men inga ungar.

Säbysjön: Två par vid sjön och det norra paret visade upp en liten unge den 14-16/6.

Tyvärr sågs ingen unge efter den 16/6, vilket innebär att häckningsförsöket misslyckades.

SMÅDOPPING

Under häckningstid sågs smådoppingar vid Väsby sjöäng, 30-meterskärret, södra Säbysjön och Ravalen men inga lyckade häckningar noterades i området.

SKÄGGDOPPING

Häckningar:

Säbysjön: minst 4 kullar (OB).

Ravalen: minst 3 kullar (KC mfl).

SVARTHAKEDOPPING

Inte heller i år lyckades några svarthakedoppingar häcka på norra delen av Järvafältet.

Den 22/4-18/5 fanns 1 par vid södra delen av Säbysjön och under perioden 8-18/5 fanns 2 par på lokalen, men inget av dessa lyckades häcka.
3-29/10 1 ex. (1K) rastade i Ravalen (MW mfl).

STORSKARV

Arten ses som vanligt nästan dagligen födosöka och rasta vid områdets sjöar.

ÄGRETTÄGER

24/4 1 ex. rastade mycket tillfälligt vid 30-meterskärret (ML,JW,TC,JT,BMS).

6/5 1 ex. rastade under kvällen på Säby strandäng (gmBJH).

Årets båda fynd utgör fynd nr 3 och 4 av arten på Järvafältet.

Tidigare fynd av ägretthäger på norra Järvafältet:

2008.04.19: 1 ex. rastade i 30-meterskärret.

2008.11.07: 1 ex. sträckte över Säbysjön och 30-meterskärret.

GRÅHÄGER

I fjol häckade gråhäger för allra första gången på Järvafältet (vid Väsby sjöäng), men i år noterades ingen häckning i området.

Den unika gråhägern, som specialiserat sig på att äta skrattnäsungar, våldgästade för tolfte året i rad Säbysjöns skrattnäs koloni.

I år plockade hägern skrattnäs under endast ca 10 dagar (31/5-10/6) jämfört med tidigare 30-45 dagar.

BIVRÅK

12/5 (OB,RJ).

I området bedöms 1-3 par häckat under år 2011. Under höststräcket observerades ovanligt många ungfåglar, vilket tyder på ett bra häckningsår för arten.

OBESTÄMD GLADA

10/6 1 ex. sträckte söderut över Säbysjön (TC).
Observationsavståndet var tyvärr för långt för att säkert kunna avgöra vilken art av glada som sträckte förbi.

HAVSÖRN

Antal observationer av havsörn/månad:

Januari: 14 st	Februari: 9 st
Mars: ca 100 st	April: ca 34 st
Maj: 7 st	Juni: 4 st
Juli: 1 st	Augusti: 31 st
Sept: 56 st	Oktober: 52 st
Nov: 16 st	December: 12 st

Historik:

2003- ca 100 obsar/ 2004- ca 145 obsar
2005- ca 185 obsar/ 2006- ca 205 obsar
2007- ca 235 obsar/ 2008- ca 275 obsar
2009- ca 335 obsar/ 2010- ca 290 obsar
2011- gjordes ca 335 observationer av havsörnar.

BRUN KÄRRHÖK

För andra året i rad saknades häckning av brun kärrhök på Järvafältet.
Vid Säbysjön sågs under häckningstid båda hanar och honor men inga häckningsförsök noterades.

STÄPPHÖK

17/5 1 ex. honfärgad (2K-fågel) överflygande/födosökande vid 30-meterskärret (OB,KA).

Utgör det 3:e fyndet av arten på Järvafältet.

Samtliga fynd av stäpphökar på Järvafältet:

- 2003.05.06 1 ex. hane över Säbysjöns södra del.
2005.09.05-06 1 ex. (3K) hane Fornborgsberget.
2011.05.17 1 ex. över 30-meterskärret.

BLÅ KÄRRHÖK

Vid vårsträcket observerades 3 st blå kärrhökar under perioden 23/3-12/4.

Vid höststräcket observerades 72 st blå kärrhökar under perioden 6/9-20/11. Antalet utgör nytt rekord för sträckande blå kärrhökar över norra Järva.

Bästa sträckdagarna:

23/9 5 ex. sträckte över Fornborgsberget och 30-meterskärret (JOK).

30/9 5 ex. sträckte över 30-meterskärret och Fornborgsberget (JOK).

Sträcksisiffror (vår+höst) under 2000-talet:

2000- 15 ex/01- 23 ex/02- 12 ex/03- 36 ex.

2004- 40 ex/05- 63 ex/06- 67 ex 2007- 51 ex.

2008- 72 ex/09- 46 ex/10- 41 ex/11- 75 ex.

DUVHÖK

1-2 häckningar i området.

Dessutom 1 par vid Kallhäll, nära Järvafältet.

SPARVHÖK

Antalet häckningar bör vara 6-8 st på norra delen av Järvafältet (TE mfl).

Under höststräcket observerades ca 625 sträckande sparvhökar över norra Järvafältet.

Höstens bästa sträckdag:

20/9 43 ex. sträckte Fornborgsberget (MW,RJ,BH).

11/10 42 ex. sträckte över 30-meterskärret (JOK).

ORMVRÅK

Antalet häckningar på norra Järvafältet bedöms vara minst 5 st, vilket får anses vara normalt för området.

Under hösten sträckte ca 935 st ormvråkar över norra Järvafältet.

Bästa sträckdagen under våren:

22/3 22 ex. sträckte över 30-meterskärret (MW mfl).

Bra sträckdagarna under hösten:

24/9 118 ex. sträckte över 30-meterskärret (JOK).

27/9 102 ex. sträckte över 30-meterskärret (JOK).

1/10 114 ex. sträckte över 30-meterskärret (JOK).

8/10 131 ex. sträckte över 30-meterskärret (JOK).

Vinterobservationer (jan-feb):

1-2 ormvråkar övervintrade i området.

Vinterobservationer (dec):

1-2 ormvråkar inledde övervintringsförsök i området.

Övrigt:

Ormvråk uppvisande karaktär för s k Börningetyp observerades vid några få tillfällen vid bl a 30-meterskärret.

FJÄLLVRÅK

Vid vårsträcket upptäcktes endast en sträckande fjällvråk, 6/4 (MW mfl).

Vid höststräcket observerades ca 110 st fjällvråkar under perioden 24/9-4/12.

Bra sträckdagarna:

8/10 14 ex. sträckte över 30-meterskärret (JOK).

9/10 16 ex. sträckte över 30-meterskärret (JOK).

Vinterobservationer:

Under vintern 2010-11 övervintrade en fjällvråk vid Barkarbyfältets östra del, Tallebo, 30-meterskärret och Älgkärrstippen.

Under inledningen av december 2011 var en fjällvråk stationär vid 30-meterskärret.

25/12 flög en fjällvråk över 30-meterskärret (JOK).

Under vintern 2011-12 övervintrade en fjällvråk vid bl a Hästa klack, Husby och Granholmstippen.

KUNGSÖRN

6/2 1 ex. över 30-meterskärret (LES,LE,SK,IL,AL).

26/2 1 ex. sträckande nordväst över 30-meterskärret och Älgkärrstippen (TC,RJ,OB).

26/3 1 ex. sträckte över 30-meterskärret (HF,AF).

Antal observationer av arten under 2000-talet:

2000- 1 ex/01- 2 ex/02- 3 ex/03- ca 10 ex/2004- 5 ex.

2005- minst 6 ex/06- 4 ex/07- 1 ex/08- 9 ex/09- 2 ex.

2010- 2 ex/2011- 3 ex.

Under 90-talet (1990-99) observerades totalt

18 st kungsörnar vid norra Järvafältet.

FISKJUSE

3/4 (JOK).

Häckning:

Paret vid Säbysjön fick 2 ungar flygga.

Paret vid Översjön, som häckade framgångsrikt på lokalen år 2010, sågs vid boet under häckningstidens inledning, men häckningsförsöket avbröts tyvärr.

Mycket sen observation:

23/10 1 ex. sträckte över 30-meterskärret (JOK).

TORNFALK

Under år 2010 och 2011 konstaterades inga tornfalkshäckningar på Järvafältet.

Arten har dessförinnan under flera decennier häckat i princip årligt på norra delen av Järvafältet.

Under sensommaren observerades emellertid tämligen stationära ungfåglar vid bl a 30-meterskärret och det är tämligen troligt att dessa fötts på Järvafältet eller i fältets närhet.

STENFALK

29/3 1 ex. förbiflygande vid Mulltorp (MW).

10/4 1 ex. över södra Säbysjön (gmS).

15/9 2 ex. sträckte över Fornborgsberget (MW).

16/9 2 ex. sträckte vid Fornborgsberget (MW) och

3 ex. vid 30-meterskärret (JOK). Tot. sågs 4 ex 16/9.

24/9 1 ex. sträckte över 30-meterskärret (JOK).

25/9 1 ex. sträckte över 30-meterskärret (JOK).

2/10 1 ex. sträckte över 30-meterskärret (KJS).

7/10 1 ex. sträckte över Ravalen (MW).

10/10 2 ex. sträckte över 30-meterskärret (JOK).

12/10 1 ex. sträckte över 30-meterskärret (JOK).

Antal observationer av arten under 2000-talet:

2000- 6 ex/01- 6 ex/02- 4 ex/03- 8 ex/2004- 10 ex.

2005- 37 ex/06- 23 ex/07- 21 ex/08- 19 ex/09- 17 ex.

2010- 10 ex/2011- 15 ex.

LÄRKFALK

10/5 (JOK).

En lyckad häckning som resulterade i 3 st flygga ungar konstaterades inne på Barkarbyfältet (d v s inne på det gamla flygfältet).

Ytterligare 1-2 häckningar bör ha genomförts i området.

Antalet häckande lärkfalkspar upplevs vara tämligen stabilt i området.

PILGRIMSFALK

4/4 1 ex. sträckte 30-meterskärret (OB,MB).
15/5 1 ex. sträckte Säby strandäng (CC, JM).
1/9 1 ex. sträckte Fornborgsberget (MW).
17/9 2 ex. ad sträckte 30-meterskärret (JOK).
20/9 1 ex. sträckte Fornborgsb./30-meters (JOK).
23/9 1 ex. sträckte 30-meterskärret (JOK).
24/9 2 ex. ad sträckte 30-meterskärret (JOK).
29/9 1 ex. ad sträckte 30-meterskärret (JOK).
4/10 1 ex. sträckte Fornborgsb./30-meters (JOK).
Antal observationer av arten under 2000-talet:
2000- 8 ex/01- 1 ex/02- 3 ex/03- 4 ex/2004- 11 ex.
2005- 23 ex/06- 15 ex/07- 10 ex/08- 5 ex/2009- 7 ex.
2010- 9 ex/2011- 11 ex.

VATTENRALL

Vattenrall häckade med några par vid Säbysjön.
Den 16/3 sågs 3 ungar i sjöns sydligaste del (OB)
Sannolikt häckade även några par vid Ravalen.

SMÅFLÄCKIG SUMPHÖNA

20/5-7/6 1 ex. på Säby strandäng (KSJ mfl).
28/5-30/5 1 ex. vid 30-meterskärret (SK, KC mfl).
Tidigare observationer av arten under 2000-talet:
2000- 5 ex/01- ca 5 ex/02- 3 ex/03- 0 ex/2004- 5 ex.
2005- 2 ex/06- 2 ex/07- 0 ex/08- 0 ex/2009- 4-5 ex.
2010- 1 ex/2011- 2 ex.

KORNKNARR

22/5-9/7 1 ex. vid Älgkärrstippen, under perioden
5-21/6 hördes 2 ex. på lokalen.
Antal observationer av arten under 2000-talet:
2004- 1 ex/05- 1 ex/06- 1 ex/08- 1 ex/09- 3-4 ex.
2010- 1 ex/2011- 2 ex.

RÖRHÖNA

9/4 (JOK).
Häckningar:
Säby strandäng/Säbysjön:
Totalt ca 6 kullar.
Minst ett rörhönepar hann med att få fram 2 kullar.
30-meterskärret:
Sannolikt en kull vid dämnet (OB mfl).

SOTHÖNA

Antalet häckande sothöns var färre jämfört med
de senaste åren. Detta bör vara ett resultat av de
senaste tuffa vintrarna, som slagit hårt mot många
övervintrande sothöns.
Större antal:
18/8 155 ex. vid Ravalen (MW).

TRANA

13/3 (TC).
Rastande tranor:
6/4 4 ex. rastade i 30-meterskärret varav 1 par pa-
rade sig (JOK). Tranpar sågs under början av maj
vid flera tillfällen vid södra Säbysjön.
Vårsträck, större antal:
4/4 179 ex. sträckte över 30-meterskärret (JOK).
Höststräck, större antal:
24/9 155 ex. sträckte över 30-meterskärret (JOK).
30/9 215 ex. sträckte 30-meterskärret (TC, OB mfl).
1/10 470 ex. sträckte över 30-meterskärret (JOK).

TJOCKFOT

6-9/5 1 ex. vid Säby strandäng och dess närområde
(MK, UF mfl).
Utgör första fyndet av arten i Uppland och
art nr 259 på norra Järvafältet och nr 266 på
hela Järvafältet.

STRANDSKATA

I år gjordes totalt ca 18 st strandskateobservationer
i området. Flerparten av dessa observationer gällde
överflygande fåglar, men vid två tillfällen sågs
rastande strandskator på Säby strandäng och vid ett
tillfälle på Barkarbyfältet.

MINDRE STRANDPIPARE

Inget häckningsförsök i området utan endast
rapporter om enstaka fåglar vid Säby strandäng,
30-meterskärret och Barkarbyfältet.

STÖRRE STRANDPIPARE

15/5 1 ex. överflygande södra Säbysjön (JW).
20/8 4 ex. rastade på Barkarbyfältet (JW, KSJ, BH).
14/9 1 ex. sträckte 30-meterskärret (MW, RJ, OB).
Antal observationer av arten under 2000-talet:
2000- 3 ex/01- ca 20 ex/02- 4 ex/03- 1 ex/04- ca 20 ex.
2005- 6 ex/06- 5 ex/07- 10 ex/08- 13 ex/2009- 17 ex.
2010- 16 ex/2011- 6 ex.

LJUNGPIPARE

Barkarbyfältet utgjorde i år områdets enda lokal
med rastande ljungpipare och totalt rastade 60-65 st
ljungpipare på det gamla flygfältet.

KUSTPIPARE

11/8 1 ex. rastade på Barkarbyfältet (HQ).
22/8 1 ex. överflygande Säbysjöns fågeltorn (KSJ).
22/9 1 ex. sträckte över 30-meterskärret (JOK).
Antal observationer av arten under 2000-talet:
2000- 1 ex/01- 2 ex/02- 0 ex/03- 1 ex/2004- 1 ex.
2005- 28 ex/06- 2 ex/07- 38 ex/08- ca 130 ex.
2009- 13 ex/10- 19/2011- 3 ex.

TOFSVIPA

8/3 (OB).
Även i år liksom under år 2010 noterades att de
tofsvipor som valde att häcka vid områdets våt-
marker fick mycket få ungar på vingarna.
Orsaken till det dåliga häckningsresultatet beror
sannolikt på predatortryck från kråkfåglar och rävar.
Häckningar, delvis uppskattat:
Säby strandäng:
3-4 par (OB, RJ mfl). Endast 1-2 ungar upptäcktes.
30-meterskärret/Sjögärdet:
3-4 par (OB mfl).
Molnsättra/Boda äng: 2-3 par.
Väsby sjöäng: 1-2 par.
Bögs våtmark: 1-2 par.
Fäboda/Boda/Mullorp: 5 par (MW).

Större samlingar:

11/7 53 ex. vid 30-meterskärret (JW, ML).
Sena observationer:
5/11 1 ex. rastade på Barkarbyfältet (JW).
17/11 2 ex. rastade på Säby strandäng (MK).

STÄPPVIPA

27-28/6 1 ex. rastade vid 30-meterskärret och Barkarbyfältet (JW mfl).

Utgör det nionde fyndet av arten i Sverige och det första fyndet på Järvafältet.

Stäppvipan blev art nr 267 på Järvafältet och art nr 260 på fältets norra del.

KUSTSNÄPPA

20/8 1 ex. (1K) över Barkarbyfältet (JW,OB).

Tidigare fynd av arten på norra Järvafältet.

1997.06.01: ca 300 ex. sträckte över norra Säbysjön.

2008.08.03: 10 ex. sträckte över 30-meterskärret och 6 ex. över Ravalen.

2010.07.18: 10 ex. sträckte över Säbysjön.

2010.09.23: 11 ex. sträckte över Fornborgsberget.

MOSNÄPPA

15/5 1 ex. rastade vid 30-meterskärret (JOK).

21/5 4 ex. rastade vid 30-meterskärret (JOK).

21/5 1 ex. rast på Säby strandäng (JW mfl).

22-23/5 2 ex. rastade på Säby strandäng (JOK).

16/8 1 ex. rast på näckrosblad i Säbysjön (JW,HQ).

Antalet rastande mosnäppor något fler jämfört med åren 2009 och 2010, men dock färre jämfört med åren dessförinnan.

KÄRRSNÄPPA

11/8 1 ex. rastade på Barkarbyfältet (JW).

21/8 1 ex. överflygande södra Säbysjön (KSJ).

20/9 4 ex. sträckte vid Fornborgsberget (MW,RJ).

Antalet observerade kärrsnäppor under 2000-talet:

2000- 1 ex/01- ca 15 ex/02- 4 ex/03- 0 ex/04- 4 ex.

2005- 8 ex/06- 8 ex/07- 10 ex/08- 1 ex/09- 8 ex.

2010- 15 ex/2011- 6 ex.

MYRSNÄPPA

15-16/8 1 ex. rastade och födosökte på näckrosblad i södra delen av Säbysjön (KC,MW mfl).

Utgör 4:e fyndet av arten på Järvafältet.

Tidigare fynd av arten på norra Järvafältet.

2006.05.27: 5 ex. rastade på Säby strandäng.

2007.05.26: 1 ex. rastade på Säby strandäng.

2010.07.29: 1 ex. rastade på Barkarbyfältet.

BRUSHANE

Antalet rastande brushanar var färre än normalt.

Största antalet samtidigt rastande var de 13 st, som sågs på Säby strandäng den 2/5 (OB,TC,HK).

DVÄRGBECKASIN

Vårobservationer:

6-7/4 1 ex. rastade vid 30-meterskärret (JOK).

21/4 1 ex. rastade på Säby strandäng (JW).

5/5 1 ex. rastade på Säby strandäng (LL).

Höstobservationer:

21/9 1 ex. rastade vid 30-meterskärret (MW).

30/9 2 ex. rastade på Säby strandäng (JW).

31/10 1 ex. rastade vid 30-meterskärret (RJ).

Antal observationer av arten under 2000-talet:

2000- ca 11 ex/01- ca 8 ex/02- 6 ex/03- 4 ex.

2004- ca 11 ex/05- 4 ex/06- 10-12 ex/07- ca 7 ex.

2008- ca 8 ex/09- ca 7 ex/10- 8 ex/2011- 7 ex.

ENKELBECKASIN

Arten uppvisar ett stabilt uppträdande i området.

DUBBELBECKASIN

20/5 2 ex. spelade i 30-meterskärret (JW).

Det bör vara flera decennier sedan som två samtidigt spelande dubbelbeckasiner hörts på Järvafältet.

Under 1990-talet hördes spelande dubbelbeckasiner vid 30-meterskärret (1996) och Säby strandäng (1997).

Under 2000-talet är arten observerad enl. följande:

2000.09.14-24 1 ex. rastade på Säby strandäng.

2007.05.17 1 ex. spelade i 30-meterskärret.

2008.05.12-14 1 ex. spelade i 30-meterskärret.

2008.08.30 1 ex. rastade i 30-meterskärret.

2008.09.03-08 1 ex. rastade i 30-meterskärret.

2009.09.06 1 ex. rastade i 30-meterskärret.

2009.06.09 1 ex. rastade i 30-meterskärret.

2011.05.20 2 ex. spelade i 30-meterskärret.

MORKULLA

Artens uppträdande i området är stabilt.

MYRSPOV

25/7 3 ex. sträckte över 30-meterskärret (TC).

31/7 2 ex. sträckte över Säbysjön (KSJ).

Antal observationer av arten under 2000-talet:

2000- 0 ex/01- 42 ex/02- 1 ex/03- 50 ex.

2004-ca 130 ex/05- 5 ex/06- 0 ex/07- 2 ex.

2008- 1 ex/09- 53 ex/10- ca 57 ex/11- 5 ex.

SMÅSPOV

3/5 1 ex. sträckte över 30-meterskärret (KSJ).

4/5 2 ex. rastade vid 30-meterskärret (JOK).

Antalet observationer av arten under 2000-talet:

2000- 1 ex/01- 2 ex/02- 1 ex/03- 9 ex/04- 0 ex/05- 3 ex.

2006- 4 ex/07- 9 ex/08- 4 ex/09- 10 ex/10- 4 ex/11- 3 ex.

STORSPOV

Vårsträcket:

Under perioden 11/4-31/5 rastade/sträckte endast 7 st storspovar.

Retursträcket:

Under perioden 22/7-1/9 rastade/sträckte endast 3 st storspovar.

SVARTSNÄPPA

Under vårsträcket rastade 6 st svartsnäppor, samtliga vid 30-meterskärret och Säby strandäng.

8/5 4 ex. sträckte över 30-meterskärret (IE).

8/5 1 ex. sträckte över 30-meterskärret (HS,TC).

8/5 1 ex. rastade på Säby strandäng (JW).

Under retursträcket, som pågick under perioden 4/6-29/9, observerades ca 14 st svartsnäppor.

4/6 1 ex. rastade morgon Säby strandäng (KSJ,OB).

4/6 2 ex. rastade eftermiddag Säby strandäng (TP).

17/6 1 ex. rastade vid 30-meterskärret (TC,OB).

17-18/6 2 ex. rastade på Säby strandäng (JOK).

24/6 2 ex. rastade på Säby strandäng

15/8 4 ex. sträckte tillsammans södra Säbysjön (JOK).

24/8 1 ex. hörd vid Bögs våtmark (MW).

29/9 1 ex. sträckte 30-meterskärret (MW,KSJ,TC).

RÖDBENA

I år noterades inget häckningsförsök i området. Under häckningstid observerades enstaka rödbenor vid Säby strandäng och 30-meterskärret.

GLUTTSNÄPPA

Vårsträcket:

Under perioden 17-21/4 rastade/sträckte endast 2 st gluttsnäppor.

Retursträcket:

Under perioden 13/6-27/8 rastade/sträckte ca 20 st gluttsnäppor.

SKOGSSNÄPPA

30/3 (JOK).

GRÖNBENA

25/4

Större samling under hösten:

19/6 32 ex. rastade vid 30-meterskärret (TC,KSJ).

DRILLSNÄPPA

28/4 (JOK).

Vid Översjön sågs drillsnäppor tämligen ofta under häckningstid och man bör kunna tolka detta som att häckningsförsök, och förhoppningsvis ett lyckat sådant, gjorts vid sjön.

KUSTLABB

9/6 1 ex. mörk fas sträckte mot öster över 30-meterskärret (TC,MW,KA,HK,KS,OB).

Utgör 4:e fyndet av arten i området.

Tidigare fynd av arten på norra Järvaområdet.

1989.05.06 1 ex. sträckte vid Älgkärrstippen

1994.10.02 1 ex. ljus fas sträckte Älgkärrstippen.

2008.05.22 1 ex. mörk fas sträckte Säby strandäng.

DVÄRGMÅS

Totalt observerades minst 14 st dvärgmåsar år 2011.

29/4 1 ex (2K) rastade vid södra Säbysjön (JOK).

2/5 1 ex. över norra Säbysjön (TC).

9/5 8 ex. ad rastade vid södra Säbysjön (JOK).

9/5 1 ex. 2k rastade vid Säbysjön (OB,RJ mfl).

10/5 1 ex. ad rastade vid Säbysjön (JOK).

14/5 1 ex. vid södra Säbysjön (KSJ).

15/5 2 ex. vid södra Säbysjön (KSJ,HBI).

Antal observationer av arten under 2000-talet:

2000- 3 ex/01- 0 ex/02- 2 ex/03- 13 ex.

2004- 130-140 ex/05- min 10 ex/06- 30 ex.

2007- 15-20 ex/08- 9 ex/09- 1 ex/10- 23 ex.

2011- minst 14 ex.

SKRATTMÅS

21/3 (TC,KSJ mfl).

Vid Säby strandäng häckade ca 800 par, som lyckades få 600-700 ungar flygga.

Antalet par fortsätter att långsamt minska på lokalen.

Årets största antal skrattmåsar vid strandängen noterades med ca 2000 st den 10-14/5.

Den unika gråhägern, som specialiserat sig på att äta skrattmåsunger, anlände till kolonin den 31/5. Till skillnad mot de tolv år, som hägern tidigare våldgästade kolonin, plockade denne i år skrattmåsunger under endast ca 10 dagar (31/5-10/6).

Eftersom gråhägern tidigare år brukade proviantera i måskolonin under 30-45 dagar, är årets förändring naturligtvis positiv för skrattmåsar.

Råstasjön:

28/4 ca 500 häckande par som lyckades få ungefär lika många ungar på vingarna.

Sen observation av skrattmåsar:

5/11 1 ex. rastade på Barkarbyfältet (JW mfl).

Antal flygga skrattmåsunger vid Säby strandäng under 2000-talet:

2000- 1750 st/2001- 1500-1700 st/02- 1300-1500 st

2003- 800 st/2004- minst 1000 st/2005- 300 st

2006- 1000-1100 st/07- 1250 st/08 - 1100-1200 st.

2009- 1100 ex/2010- 800 st/2011- 600-700 st.

FISKMÅS

Ingen häckning av arten i området.

Några få observationer gjordes under jan-feb + dec.

SILLTRUT

31/5-8/7 1 par ruvande på en liten frigolitplattform utanför Säbysjöns skrattmåskoloni, men tyvärr avbröts häckningsförsöket (OB mfl).

Lyckade häckningar bör dock ha genomförts på bl a hustak i närområdet.

GRÅTRUT

Ingen häckning av arten i området.

HAVSTRUT

SKRÄNTÄRNA

18/4 2 ex. sträckte förbi Säbysjöns fågeltorn (KSJ,OB,HK,KM,HQ).

14/6 1 ex. överflygande Barkarbyfältet (JW).

10/7 1 ex. över Säbysjön (TC,OB,KL).

16/7 1 ex. över 30-meterskärret (RJ).

22/7 1 ex. över Barkarbyfältet (KSJ,TC).

22/7 3 ex. förbiflygande 30-meterskärret (TC,GSI).

Antal observationer av arten under 2000-talet:

2000- 4 ex/01- 7 ex/02- 4 ex/03- 5 ex/2004- 4 ex.

2005- 8 ex/06- 4 ex/07- 4 ex/08- 9 ex/2009- 17 ex.

2010- 9 ex/2011- 9 ex.

FISKTÄRNA

18/4 (KSJ,OB, mfl).

Ingen häckning i år, dock sågs tämligen stationära fisktärnor vid Ravalen och Översjön under häckningstid.

SILVERTÄRNA

Under perioden 5-18/5 (vårsträcket) observerades totalt 14 st silvertärnor, samtliga vid Säbysjön.

30/7 2 ex. sträckte söderut över Säbysjön (KSJ,UB).

TAMDUVA

SKOGSDUVA

7/3 (JOK).

Större samlingar:

9/3 120 ex. rastade vid Fäboda (MW).

21/3 192 ex. rastade vid Fäboda (MW).

RINGDUVA

Vinterobservationer (jan-feb):

Under januari-februari rastade/provianterade 1-3 st ringduvor vid JOKs matning söder om Säbysjön.
13/2 2 ex. i Kallhälls villastad (JW).

Större antal sträckande:

2/10 2300 ex. sträckte 30-meterskärret (TC mfl).

8/10 1800 ex. sträckte 30-meterskärret (JOK).

Större samling: 31/3 ca 300 ex. vid Molnsättra (CC).

GÖK

18/5 (JOK)

Lokaler med gökar (hörda) under häckningstid:

Västra Ravalen, Finnängen, Bodaäng, 30-meterskärret, Djupan, Viby, Väsby sjöäng och Hägerstalund.

SPARVUGGLA

1/2 1 ex. väster om Fäboda (BW).

11/9 1 ex. funnen skadad mellan Barkarby kyrkby och Tallebo. Sparvugglan lämnades in för vård, men kunde tyvärr inte räddas.

11/10 1 ex. vid Fornborgsberget (MW,KM,GF mfl).

14/11 1 ex. nära Hägerstalund (KC).

15/11 1 ex. rastade vid Älgkärrstippen (HQ,OB,KL).

Områdets senast konstaterade häckning var mellan Väsby gård och Fäboda år 2000.

KATTUGGLA

Häckningar konstaterades vid Djupan (JW) och norr om Ravalen (MW mfl).

JORDUGGLA

1/10 1 ex. sträckte över 30-meterskärret (JW).

Antal observerade jordugglor tidigare under 2000-talet:
2000- 1 ex/03- 1 ex/05- 2 ex/08- 2 ex/09-1 ex/10- 1 ex.

Obestämd JORD-/HORNUGGLA

4/12 1 ex. vid Fågelrestaurangen (MLE,JW).

HORNUGGLA

Häckning konstaterades för andra året i rad nära Barkarby kyrkby. Troligtvis resulterade häckningen i endast en flygg unge (JW mfl).

15/1 1 ex. rastade väster om Ravalen (GSL,RD,HF,KK,CK,CH).

TORNSEGLARE

11/5 (JOK).

13/5 ca 500 ex. över Säbysjön (MW,RJ).

Sista observationen:

12/9 1 ex. över Säbysjön (MW mfl).

GÖKTYTA

Göktytor hördes på bl a följande lokaler:

30-meterskärret, Säby gård, norr om Säby strandäng, Molnsättra, Bögs gård, Ravalen och Hägerstalund.

GRÖNGÖLING

Artens förekomst på norra Järvafältets bedöms vara stabilt bra.

SPILLKRÅKA

Artens förekomst på norra Järvafältets bedöms vara stabilt bra.

STÖRRE HACKSPETT

MINDRE HACKSPETT

Arten behåller sin goda status med ca 5 häckande/revirhävande par på norra Järvafältet, vilket naturligtvis är mycket glädjande.

Konstaterad häckning:

Nära Bodaäng (CC).

TRETÅIG HACKSPETT

Under perioden 7/2-4/3 sågs en tretåig hackspett vid det s k nya Brända berget väster om Fäboda.
8+15/12 1 ex. hane vid nya Brända berget (MW).

Lokaler med tretåiga hackspettar under 2000-talet:

Älgkärrsområdet, Barsellpasset, Brända berget-väster om Fäboda och Kalkviken, söder om Ravalen och Fornborgsberget.

TRÄDLÄRKA

Vårobservationer:

Under perioden 22/3-27/4 observerades

11 st sträckande trädlärkor.

Höstobservationer:

Under perioden 23/9-15/10 observerades

19 st sträckande trädlärkor.

Sjungande trädlärkor:

4/4 1 ex. vid Nysved (RD,GK).

10+23/4 1 ex. vid Väsby gård (TP+MW).

Trolig häckning:

13/5 1 ex. med mat i näbben vid Nysved (KC).

SÅNGLÄRKA

7/3 (MW).

BACKSVALA

26/4 (JOK).

Ingen häckning i området och observationerna av arten, som sker under sträcktid, är relativt få.

LADUSVALA

23/4 (MW).

HUSSVALA

26/4 (JT,UF,KSJ).

TRÄDPIPLÄRKA

17/4 (IE).

ÄNGSPIPLÄRKA

Antalet revirhävande/sjungande/ och förhoppningsvis också häckande ängspiplärkor (bara några få par) observerades vid 30-meterskärret och Barkarbyfältet.

RÖDSTRUPIG PIPLÄRKA

Även under 2011 observerades betydligt flera rödstrupiga piplärkor än normalt för området.

Under perioden 29/8-5/10 observerades totalt ca 11 st rödstrupiga (2010 sågs ca 15 st).

Av årets observerade rödstrupiga piplärkor sågs alla utom 2 st vid 30-meterskärret.

Antal observationer av arten under 2000-talet:

2000- 3 ex/01- 2 ex/02- 1 ex/03- 2 ex/2004- 4 ex.

2005- 4 ex/06- 7 ex/07- 3 ex/08- 3 ex/2009- 1 ex.

2010- ca 15 ex/2011- ca 11 ex.

GULÄRLA

24/4 (JOK).

Arten har under de senaste åren tydligt minskat i Stockholms rapportområde.

Häckningar:

Säby strandäng: 1-2 par.

30-meterskärret: 2-3 par.

Molnsåtra: 1 ev. 2 par.

Sena observationer:

5/10 1 ex. rastade vid 30-meterskärret (JW,TC).

9/10 1 ex. sträckte över 30-meterskärret (JOK).

FORSÄRLA

Den 25/9 sträckte en forsärla över 30-meterskärret (JOK).

Utgör sannolikt den första höstobservationen av arten på Järvafältet.

SÄDESÄRLA

28/3 (JOK).

SIDENSVANS

Större antal vinter/vår:

19/1 120 ex. vid Bögs gård (KSJ).

27/1 70 ex. i Viby (MW).

8/2 60 ex. över Fornborgsberget (MW).

Större antal höst/vinter:

25/11 93 ex. förbiflygande 30-meterskärret (TC).

26/11 120 ex. förbiflygande 30-meterskärret (JOK).

25/12 120 ex. vid Häggviksavfarten (MW).

STRÖMSTARE

Under jan-feb uppehöll sig en strömstare vid Igelbäcken, söder om flygfältet.

Tyvärr gjordes ingen enda observation av strömstare i området under hösten/vintern 2011.

GÄRDSMYG

Traditionella gårdsmygerevir:

Väsby båtsmanstorp, Rocksta, Bodaäng, Barsellpasset, Håga rutor, Väststabäcken-Översjön, Säbysjöns fågeltorn, Djupan samt vid Ravalen

Vinterobservationer, jan-feb:

Observationer av gårdsmyg, som var klart färre jämfört med de senaste vintrarna, rapporterades endast från några få platser vid Ravalen och Säbysjön.

Vinterobservationer (dec):

Antalet gårdsmyg i området under december bedöms ha varit 5-10 st.

JÄRNPARV

5/4 (MW).

RÖDHAK

Vinterobservationer, januari - februari:

Arten sågs endast vid några få tillfällen vid Ravalen.

Vinterobservationer, december:

1-2 ex. vid norra delen av Ravalen (MW mfl).

NÄKTERGAL

12/5 (AM).

Arten anlände denna vår något senare än normalt till Sverige.

Näktergalar uppträder fortfarande i stort antal i området och den 5/6 hördes 23 st sjungande näktergalar utefter vägen Hägerstalund-Älgkärstippen-30-meterskärret-Säby gård-väster om Barkarbyfältet-Järfälla kyrka-Åkerbydalen-Tallebo-Akalla (JW).

BLÅHAK

Den 31/8 upptäcktes höstens första blåhakar på norra Järvafältet.

Rastande blåhakar sågs på bl a följande lokaler:
30-meterskärret och fågelrestaurangen, Säby strandäng, Plantagenområdet, norra Ravalen, Viby gårds dammar och Molnsåtra

RÖDSTJÄRT

23/4 (IE,JW,KS).

Artens uppträdande i området bedöms vara stabilt.

BUSKSKVÄTTA

23/4 (GSI).

STENSKVÄTTA

3/4 (ÖH).

KOLTRAST

BJÖRKTRAST

Större antal rastande (>ca 300 ex):

16/11 ca 300 ex. rastade vid 30-meterskärret (JOK).

TALTRAST

2/4 (TC).

RÖD Vingetrast

3/4 (JOK).

Vinterobservation:

10/12 1 ex. förbiflygande Fornborgsberget (MW).

DUBBELTRAST

Stort antal:

25/8 27 ex. förbiflygande Väsby sjöäng (GSI).

2/10 10 ex. vid Molnsåtra (HB).

GRÄSHOPPSÅNGARE

1/6 1 ex. vid Åkerbydalen, nära Hästa klack (IE).

Antal observationer av arten under 2000-talet:

2000- 6 ex/01- 2 ex/02- 1 ex/03- 2 ex/04- 1 ex.

2005- 2 ex/06- 0 ex/07- 2 ex/08- 1 ex/20- 2 ex.

2010- 2 ex/11- 1 ex.

SÄVSÅNGARE

25/4 (AF,HF).

Extremt sen observation:

10/11 1 ex. vid sydöstra delen av Ravalen (HQ)

KÄRRSÅNGARE

I likhet med tidigare år utgjorde området söder om Järfälla kyrka/Barkarbyfältet fram till Bällstaån/E18 norra Järvafältets bästa kärrsångarlokal.

Under perioden 25/5-11/7 hördes sjungande kärrsångare i detta område och den 15-23/6 rapporterades 3 st sjungande i just detta område.

Övriga kärrsångarobservationer:

4/6 1 ex. norr om Ravalen (IE).
6/6 1 ex. vid Jägarkullen/Indianängen (IE).
11-15/6 1 ex. vid Väsby sjöäng (IE, GSI, MW mfl).
Antal observationer av arten under 2000-talet:
2000- 12 ex/01- 5 ex/02- 6 ex/03- 3 ex/2004- 2 ex.
2005- 6 ex/06- 1 ex/07- 2 ex/08- 2 ex/09- max 5 ex.
2010- 2-3 ex/2011- 6 ex.

RÖRSÅNGARE

23/4 (JOK).

TRASTSÅNGARE

18-19/5 1 ex. vid sydöstra Ravalen (MW mfl).
27-30/5 1 ex. vid södra Säbysjön (JOK).
Antal observationer av arten under 2000-talet:
2001- 1 ex/03- 2 ex/05- 2 ex/06- 1 ex/07- 1 ex.
2008- 1 ex/09- 2 ex/10- minst 3 ex/11- 2 ex.

HÄRMSÅNGARE

29-31/5-3/6 1 ex. nära Bodaäng (BH, KSJ, GSI).
7-11/6 1 ex. vid 30-meterskärret (TC mfl).
Antal observationer av arten under 2000-talet:
2000- 9 ex/01- 7 ex/02- 5 ex/03- 3 ex/2004- 5 ex.
05- 6 ex/06- 7 ex/07-8 ex/08- 6 ex/09- 6 ex/10- 6 ex.
2011- 2 ex.

ÄRTSÅNGARE

7/5 (KK, CH)

TÖRNSÅNGARE

11/5 (MW, HS, JT).

TRÄDGÅRDSSÅNGARE

8/5 (BH).

SVARTHÄTTA

21/4 (JW).

GRÖNSÅNGARE

21/4 (JOK).

GRANSÅNGARE

5/4 (CC).

Sen observation:

30/10 1 ex. norra delen av 30-meterskärret (HQ).

LÖVSÅNGARE

21/4 (JOK).

KUNGSFÅGEL

GRÅ FLUGSNAPPARE

18/5 (MW).

MINDRE FLUGSNAPPARE

20/5-11/6 1 ex. Bodaäng/sumpskogen (TP mfl).
6-8/6 1 ex. vid Kalkviken (TP, NF).
24/9 1 ex. rast Fornborgsberget (MW, CH, KK, LES).
Under 2000-talet har hittills 12 st mindre flugsnappare observerats i området.

SVARTVIT FLUGSNAPPARE

19/4 (MW mfl).

SKÄGGMES

30/7 2 ex. vid södra delen av Säbysjön (KSJ).
Liksom under 2010 gjordes endast en observation av skäggmes i området, båda åren vid Säbysjön.

Historik:

Skäggmesar observerades för första gången på Järvafältet år 1988. Detta inträffade efter flera milda vintrar, då antalet skäggmesar ökat kraftigt vid bl a Tåkern och Hjälstaviken. Skäggmesarnas antal vid Säbysjön har aldrig varit särskilt stort, som mest uppemot 30 individer. Arten häckade under 1999 med flera par i Säbysjön. Den tuffa vintern 2001-02 slog hårt på områdets skäggmesar och antalet observationer blev därefter, d v s åren 2002 och 2003, mycket få. Arten repade sig och häckade åter vid Säbysjön åren 2004 och 2005. Därefter har antalet observationer av skäggmesar varit mycket få i området.

STJÄRTMES

Arten uppträder i området i samma tämligen goda förhållande som tidigare år.

ENTITA

Arten har minskat kraftigt i landet. Häckar sannolikt endast med några få par på norra Järvafältet.

TALLTITA

TOFSMES

SVARTMES

BLÅMES

TALGOXE

NÖTVÄCKA

TRÄDKRYPARE

SOMMARGYLLING

3/6 1 ex. hördes tillfälligt under tidig morgon vid Hägerstalund (IE).
Under 2000-talet har sommargyllingar observerats åren 2000, 2003, 2005, 2008 och 2011.

TÖRNSKATA

Arten anlände onormalt sent (2-3 veckor försenat) till i princip hela landet. 24/5 observerades områdets första törnskata. Antalet törnskaterevir bedöms ha varit ungefär lika många som tidigare år. Törnskatorna återvänder som regel till invanda häckplatser.
Kända törnskaterevir:
Norr om Översjön, norr om Säby strandäng (2 par), 30-meterskärret, Tånglöt, Rocksta (T-korset), Björnmyra, Finnängen, öster om Kastberget, Kalkviken, Älgkärrstippen, utefter vägen mellan Älgkärrstippen och motorkrossbanan samt Mulltorp.

VARFÅGEL

Ingen övervintrande varfågel vintern 2010-11, men två observationer gjordes av arten under våren 2011.
2/4 1 ex. rastade på Älgkärrstippen (JOK).
11/4 1 ex. rastade på Älgkärrstippen (JOK).

Höstobservationer:

Från den 20/9 rastade under hösten varfågeln vid främst 30-meterskärret. Observationer av tillfälliga varfågeln gjordes även vid Fornborgsberget, Nysved och Djupan.

Vid 30-meterskärret/Säby strandäng övervintrade en varfågel vintern 2011-12.

NÖTSKRIKA

SKATA

NÖTKRÅKA

Även i år, liksom under åren 2009 och 2010, var antalet observerade nötkråkor i området mycket få.
30/9 1 ex. förbiflygande Fornborgsberget (MW,RJ).
6/10 1 ex. över Barsellpasset (MW).
6/10 1 ex. över Hansta/Djupan (TC,OB mfl).
8/10 1 ex. över Djupandalen (TC).
19/10 1 ex. överflygande Väsby båtsmanstorp (RJ).

KAJA

Större antal sträckande:

20/9 1000 ex. sträckte Fornborgsberget (MW,RJ,BH).
14/10 4485 ex. sträckte över 30-meterskärret (JOK).

RÅKA

Under vårsträcket observerades totalt ca 17 st råkor och av dessa var ca 14 st rastande.
Under hösten sågs totalt 5 st sträckande råkor, samtliga över 30-meterskärret.

KRÅKA

Större antal sträckande:

14/10 350 ex. sträckte över 30-meterskärret (JOK).

(SVARTKRÅKA)

21/3 1 ex. rastade på Barkarbyfältet (KC mfl).
Utgör sannolikt 1:a fyndet på norra Järvafältet.
Svartkråka är kiamrad p g a att den anses utgöra en ras av vår vanliga grå kråka.

KORP

Antalet korppar på norra Järvafältet ökar långsamt och numera finns 3-4 häckande par i området.

Historisk notering:

Första kända fynd av korp på Järvafältet gjordes den 24/3 1967.

STARE

10/3 (HI mfl).

Vinterobservationer (dec):

3/12 1 ex. förbiflygande Molnsättra (CC).
28-29/12 1 ex. vid Mulltorp (BH).

Större antal:

18/3 103 ex. rastade på Barkarbyfältet (MW).
27/3 100 ex. rastade vid 30-meterskärret (JOK).
29/3 250 ex. rastade vid Mulltorp (MW).

GRÅSPARV

PILFINK

BOFINK

Större antal sträckande:

25/9 14 000 vid 30-meterskärret (TC,JW mfl).
26/9 6 000 vid 30-meterskärret (TC mfl).
26/9 5 000 vid Fornborgsberget (MW).

Vinterobservationer (jan-feb):

5/2 1 ex. vid Säby gård (MG).

Vinterobservationer (dec):

1-2 ex. vid norra Ravalen.

BERGFINK

Vinterobservationer (jan-feb):

1-2/1 1 ex. vid Väsby gård (JOK).
8-22/1 1 ex. väst Ravalen (MW,HF,KSJ).
1-2/2 1 ex. i Viby (MW,GF,KL).

Vinterobservation (dec):

1 ex. vid norra Ravalen (JOK), som valde att övervintra (2011-12) vid denna lokals fågelmatning.

GRÖNFINK

Större samling:

17/1 60 ex. norr om Ravalen (MW).

STEGLITS

Större samlingar (>50 ex):

15-16/10 40-50 ex. vid fågelrestaurangen (JOK).
17-31/10 100-200 ex. vid fågelrestaurangen (JOK).
3-15/11 50-80 ex. fågelrestaurangen (JOK).
20/11 130 ex. förbiflyg 30-meterskärret (TC,MG).

GRÖNSISKA

Större samlingar vinter (januari-februari):

2/1 ca 50 ex. vid norra Ravalen (SS).

Större samlingar vinter (december):

1/12 80 ex. östra sidan av Ravalen (MW).
11/12 80 ex. förbi 30-meterskärret (JOK).
13/12 140 ex. förbi 30-meterskärret (BW,TC).

HÄMPLING

Arten ses numera mycket sällan under häckningstid. Förhoppningsvis häckar ändå något par i området och då kanske vid Molnsättra där hämpling observerades vid några tillfällen under häckningstid.

VINTERHÄMPLING

Den 5-6/11 rastade en grupp med som mest 40 st vinterhämplingar inne på flygfältets ytor (JW mfl). Detta utgör enda fyndet av arten under år 2011, vilket är det minsta antalet fynd på åtskilliga år. Minskningen av vinterhämplingar beror bl a på att ett bra övervintringsområde, beläget norr om Barkarbyfältet och nära affären "Plantagen", drabbats av exploatering.

Antal observationer av arten under 2000-talet:

2000- 7 ex/01- 5 ex/02- 2 ex/03- ca 15 ex/2004- 8 ex.
2005- 9 ex/06- ca 18 ex/07- 24 ex/08- 15 ex.
2009- ca 100 ex/10- ca 100 ex/2011- 40 ex.

GRÁSISKA

Större samlingar (> 100 ex):

1/11 120 ex. norr om Ravalen (MW,RJ).

22/11 100 ex. förbiflygande 30-meterskärret

15/12 100 ex. vid 30-meterskärret

SNÖSISKA

7/1-13/2 minst 2 ex. vid Ravalen (MW,HF,AF mfl).

10/11 2 ex. vid Ravalen (MW).

18/12 1 ex. vid Ravalen (MW).

Antal observerade snösiskor under 2000-talet:

2000- 2 ex/01- 14 ex/02- 2 ex/2003- ca 25 ex.

2004- ca 25 ex/05- max 15 ex/2006- ca 20 ex.

2007- ca 12 ex/08- 0 ex/09- ca 10 ex/10- 7 ex.

2011- minst 5 ex.

BÄNDELKORSNÄBB

22-23/8 1 ex. hörd vid Katrinedal (MW,RJ,TP).

23/8 minst 2 ex. i en grupp med 10 st korsnäbbar över 30-meterskärret (JOK).

5/9 2 ex. vid Fornborgsberget (MW,BW,RJ).

1/11 1 ex. sträckte över Ravalen (MW,RJ,KC).

Antal observationer av arten under 2000-talet:

2001- 1 ex/hösten 2002-våren 2003 invasion.

2008- 2 ex/2009- 6 ex/2011- 6 ex.

MINDRE KORSNÄBB

Dåligt år för mindre korsnäbbar på Järvafältet.

STÖRRE KORSNÄBB

13/9 1 ex. förbiflygande Fornborgsberget (MW,RJ).

5/10 5 ex. förbiflygande Fornborgsberget (MW).

Antal observationer av arten under 2000-talet:

00- 2 ex/01- 1 ex/02- 2 ex/03- ca 25 ex/04- 10-13 ex.

05- 17 ex/06- 20 ex/07- ca 50 ex/08- 15 ex.

2009- 3 ex/2010- 1 ex/2011- 6 ex.

ROSENFINK

2/6 1 ex. vid Jägarkullen (OB).

13/8 1 ex. vid 30-meterskärret (IE).

Antal observationer av arten under 2000-talet:

2000- 2 ex/01- 0 ex/02- 4 ex/03- 2 ex/04- 6 ex.

2005- 4 ex/06- 2 ex/07- 5 ex/08- 1 ex/09- 9 ex.

2010- 4 ex/11- 2 ex.

Historik:

Första gången en rosenfink observerades på Järvafältet var den 1/6 1968 (30-meterskärret).

Endast en häckning har hittills konstaterats.

Detta vid Säbysjöns södra del (Jägarkullen).

DOMHERRE

STENKNÄCK

Större samling:

Under januari-mars uppehöll sig som vanligt många stenknäckor i området norr om Ravalen och i Viby.

Den 15/2 sågs 92 st stenknäckor i samma träd vid Ravalen, vilket måste vara något av ett rekord (MW).

LAPPSPARV

27/4 1 ex. rastade vid 30-meterskärret (gm MW).

1/9 1 ex. över vid 30-meterskärret (JW,IE).

10/9 1 ex. över Plantagenområdet (OB).

10/9 1 ex. över Säbysjöns fågeltorn (K.SJ).

17/9 2 ex. över 30-meterskärret (JOK).

22/9 1 ex. rastade fågelrestaurangen (MW,KC,AM).

7/11 1 ex. rastade på Barkarbyfältet (MW,RJ).

Antal observationer av arten under 2000-talet:

2000- 5 ex/01- 1 ex/02- 11 ex/03- 9 ex/04- 20-25 ex.

2005- 12 ex/06- 9 ex/07- 15-20 ex/08- ca 15 ex.

2009- max 15 ex/2010- ca 17 ex/2011- 8 ex.

SNÖSPARV

Vårobservationer:

Under perioden 9/3-9/4 observerades 22 st snösparvar på norra Järvafältet. Flertalet av dessa sågs vid Barkarbyfältet och 30-meterskärret.

Höstobservationer:

Under perioden 15/10-15/11 observerades ca 10 st snösparvar vid Barkarbyfältet och 30-meterskärret.

Antal observationer av snösparvar under 2000-talet:

2000- 8 ex/01- 3 ex/02- 9 ex/03- 2 ex/2004- ca 65 ex.

05- ca 20 ex/06- ca 115 ex/07-ca 35 ex/08- ca 85 ex.

2009- 16 ex/2010- ca 130 ex/2011- ca 30 ex.

GULSPARV

Större samlingar vinter (jan-feb):

1-2/1 ca 100 ex. vid Fäboda (KK,CH).

1/1 ca 100 ex. vid Väsby gård (GSD).

27/2 70 ex. vid Fäboda (gmS).

Större samlingar vinter (dec):

20/12 150 ex. vid fågelrestaur. 30-meters (OB,HK).

22/12 195 ex. vid fågelrestaur. 30-meters (GmS)

ORTOLANSPARV

Under hösten sågs 3 st ortolansparvar enl. följande:

19/8 1 ex. hane rastade vid 30-meterskärret (OB).

25-26/8 1 ex. vid Fågelrestaurangen och nära 30-metersparkeringen (JW).

1/9 1 ex. överflygande vid 30-meterskärret (IE).

Antal observationer av arten under 2000-talet:

2000- 2 ex/01- 1 ex/05- minst 6 ex/2006- 1 ex.

2007- 3 ex/2008- 5 ex/2011- 3 ex.

VIDESPARV

22/9 1 ex. sträckte över 30-meterskärret (OB,KM).

Antal observationer av arten under 2000-talet:

2000- 3 ex/01- 1 ex/02- 6 ex/03- 3 ex/2004- 2 ex.

2005- 3 ex/06- 0 ex/07- 1 ex/08- 0 ex/09- 0 ex.

2010- 1 ex/2011- 1 ex.

SÄVSPARV

19/3 (HF,AF).

Under år 2011 saknades tyvärr följande arter, som brukar observeras nästan årligt på norra delen av Järvafältet:

BERGAND

SMÅSKRAKE

RINGTRAST

På södra delen av Järvafältet observerades 152 arter under år 2011.

Bland dessa fanns rariteter som slaguggla, svart rödstjärt och bändelkorsnäbb.

Några intressanta observationer som gjorts på övriga delar av Järvafältet, samt i Järvafältets närhet.

26/9 Fjällgås 1 ex. sträckte över Gåseborg (gmS)

9/10 Fjällgås 1 ex. sträckte över Gåseborg (BJH,RL mfl)

Slaguggla 1 ex. övervintrade 2011-2012 vid Råstasjön (AM mfl).

25/9 Större piplärka 1 ex. str Gåseborg (BJH mfl).

Svart rødstjært häckade vid Hagalunds bangård (RC,OB mfl).

22/10 Kungsfågelsångare vid Gåseborg (gmS).

25/9 Vinterhämling 25 ex. sträckte över Gåseborg (BJH mfl).

Under år 2011 observerades minst 192 arter på norra delen av Järvafältet, vilket utgör en tangering av gällande årsrekord för området.

Även under åren 2000 och 2005 observerades 192 arter i det aktuella området.

Till det tangerade rekordantalet 192 arter kan man möjligen också addera en **obestämd glada (brun eller rödglada)** som sågs från observationsplatsen vid 30-meterskärret. Avstånd m m gjorde det tyvärr omöjligt att definitivt artbestämma denna glada.

Vill man räkna in den obestämda gladan, som ytterligare en art för området, sågs således 193 arter under år 2011 på norra Järvafältet.

I rapportsystemet "Svalan" finns dessutom en rapport gällande en **rapphöna** som rastade på Barkarbyfältet den 7/11.

Eftersom arten är så sällsynt i vår del av landet, skall denna rapporteras skriftligt (s k raritetsrapport) till RRK. Vi får därför avvakta till dess att RRK behandlat denna rapport, innan vi eventuellt kan komplettera norra Järvafältets årslista för 2011 med ytterligare en art.

Rapphöna var fram till 1930-talet tämligen allmän på Järvafältet.

Ett inplanteringsförsök utfördes på norra Järvafältet år 1964, men detta skall enligt uppgift ha misslyckats.

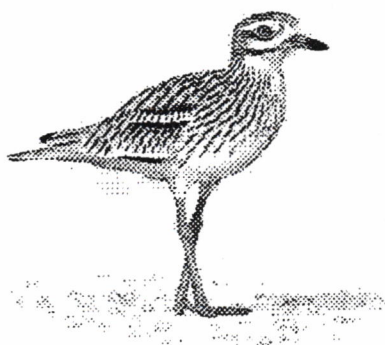
Den senaste kända observationen av arten noterades vid Ravalen den 7/9 1985.

Antal arter 2011 = 192 st

2010 = 182 st
2009 = 189 st
2008 = 190 st
2007 = 188 st
2006 = 190 st
2005 = 192 st
2004 = 186 st

2003 = 185 st
2002 = 180 st
2001 = 187 st
2000 = 192 st
1999 = 182 st
1998 = 179 st
1997 = 176 st

1996 = 183 st
1995 = 174 st
1994 = 174 st
1993 = 172 st
1992 = 172 st
1991 = 156 st
1990 = 155 st

Observatörer/Rapportörer:

AE = Anders Eriksson
AF = Annika Fröling
AL = Anita Lundin von Bornstedt
ALA = Anders Larsson
ALI = Anders Lindberg
AM = Ari Määttä
AN = Anders Nyberg
AS = Anders Sennmalm
AW = Anders Westerlund
AWE = Anders Westerberg
BH = Bo Hallman
BJH = Bjarne Hallman
BL = Bo Lekvall
BMS = Britt-Marie Svensson
BN = Bo Nyberg
BP = Bert O Persson
BS = Bengt Sundberg
BSA = Bengt Salomonsson
BSJ = Björn Sjögren
BW = Björn Wester
CC = Clas Cronlund
CF = Christer Forsberg
DA = Daniel Andersson
DE = Daniel Eriksson
DP = Dan Petrini
EA = Erik Almlöf
EE = Eva Ekman-Eriksson
GB = Göran Bridén
GBE = Gunnar Bergqvist
GD = Gunta Dambekalns
GF = Göran Frisk
GFO = Göran Forsberg
GH = Gunilla Hjorth
GK = Gustav Knall
GL = Göran Lettstrand
gmS = uppgift från rapportsystem "Svalan"
GS = Gigi Sahlstrand
GSI = Gunnar Siljestränd
HB = Herbert Baumann
HBI = Hans Bister
HEH = Harald Ehrenborg
HE = Hans Elleby
HF = Hans Fröling
HI = Hans Ivarsson
HQ = Hans Quiding
HS = Holger Stenson
HSC = Hans Schwartz
IE = Ingemar Edmundh
IK = Iréne Kyrklund
IL = Ingemar Lundin
JF = Johan Fallenius
JJ = Jon Jörpeland
JM = Jukka Markanen
JOK = "Många alerta skådare"
JS = Jan Svedberg
JT = Jan Tallmark
JW = Johan Wallin
KA = Kim Alpgård
KB = Kjell Bergman
KC = Karin Callmer

KEF = Karl-Erik Fridzén
KJ = Kjell Jonsson
KL = Kari Lahti
KM = Krister Melander
KS = Kjell Sahlberg
KSU = Kerstin Sundberg
KSJ = Kenneth Sjögren
KW = Kristina Winter
KY = Kjell Yngerskog
LAF = Lars Friberg
LE = Lennart Ekman
LES = Lars-Erik Sarasniemi
LGK = Lars-Göran Karlsson
LI = Lars Imby
LL = Lars Larsson
LR = Lena Radler
MBO = Mikael Bouveng
MG = Michel Goiny
MH = Mats Hildeman
MK = Magnus Karlsson
ML = Magnus Lindblom
MLE = Märten Leimar
MLI = Magnus Lindberg
MW = Mats Weiland
NU = Niklas Ullgren
OB = Olle Bernard
OF = Orvar Fredriksson
OW = Olle Westerberg
PF = Percy Fredriksson
PU = Per Unger
RC = Ronny Carlsson
RD = Rikard Dahlé
RE = Rasmus Elleby
RJ = Roland Jarvad
RK = Rolf Kåsjö
RKA = Ronny Karlberg
RL = Ragnar Lagerkvist
SH = Stefan Hellmin
SK = Stefan Kyrklund
SL = Sophie Larsson
SLI = Stefan Lilienberg
SN = Staffan Nordin
SS = Svante Söderholm
SSJ = Stefan Sjökvist
SÖ = Stefan Örtenblad
TA = Torbjörn Andersson
TC = Tommy Carlsson
TE = Tommy Eriksson
TH = Tord Holst
TP = Thomas Persson
TSA = Tom Sandström
TST = Thomas Strid
UB = Ulla Björkdahl
UF = Ulf Franzén
UG = Ulla Göransson
UL = Ulf Larsson
US = Ulf Svahn
WR = Wolfgang Richter
ÖH = Örjan Holm

*Årsrapporten sammanställd av
Olle Bernard, JOK*